

Toneelwerkgroep Proloog
Bilderdijklaan 19
Eindhoven

D E S C H E L M E N S T R E K E N V A N S C A P I N

blijspel van Molière (1671)

vertaald door Erik Vos

PERSONEN:

ARGANTE,	vader van Octave en Zerbinette.
GERONTE,	vader van Léandre en Hyacinte.
OCTAVE,	zoon van Argante, en minnaar van Hyacinthe
LEANDRE,	zoon van Gérante, en minnaar van Zerbinette.
ZERBINETTE,	gewaande Zigeunerin, later herkend als dochter van Argante, geliefde van Léandre.
HYACINTHE,	dochter van Géronte, geliefde van Octave
SCAPIN,	knecht van Léandre, en schelm.
SILVESTRE,	knecht van Octave.
NERINE,	kamenier van Hyacinthe.
CARLE,	schelm.
TWEE DRAGERS.	

Het stuk speelt te Napels.

EERSTE BEDRIJF

EERSTE TONEEL

(Octave, Silvestre)

OCTAVE: Ah! Verschrikkelijk nieuws voor een verliefd hart! Onzalig einde aan wat zo mooi begon! Is het waar, Silverstre, dat er aan de haven beweerd wordt, dat mijn vader terugkomt?

SILVESTRE: Ja,

OCTAVE: Dat hij deze ochtend aankomt?

SILVESTRE: Deze ochtend.

OCTAVE: En dat hij terugkomt met het plan mij te laten trouwen?

SILVESTRE: Ja.

OCTAVE: Met een dochter van mijnheer Géronte?

SILVESTRE: Van mijnheer Géronte.

OCTAVE: En dat die dochter daar apart voor overkomt uit Tarente?

SILVESTRE: Ja.

OCTAVE: En je hebt het gehoord van mijn oom?

SILVESTRE: Van Uw oom.

OCTAVE: Aan wie mijn vader alles heeft geschreven?

SILVESTRE: Alles,

OCTAVE: En die oom weet overal van?

SILVESTRE: Overal van.

OCTAVE: Ah! Zeg toch iets, en laat je niet ieder woord uit je mond trekken.

SILVESTRE: Wat zou ik nog meer zeggen? U vergeet niets en u zegt de dingen precies als ze zijn.

OCTAVE: Geef mij dan op zijn minst raad. Wat moet ik beginnen in dergelijke afschuwelijke omstandigheden.

SILVESTRE: Geeft U mij liever raad, want ik zit in precies dezelfde omstandigheden.

OCTAVE: Mijn vader's terugkomst doet mij de das om.

SILVESTRE: En mij ook.

OCTAVE: Als mijn vader hoort, wat er gebeurd is, breek er een storm van verwijten boven mijn hoofd los.

SILVESTRE: Die verwijten zijn zo erg niet. De hemel geve, dat het daarbij blijft. Maar ik voel al aankomen, dat ik voor uw dwaasheden duurder moet betalen, en ik voel al een wolkbreuk van stokslagen op mijn schouders neerkomen.

OCTAVE: Hoe kom ik hier ooit uit.

SILVESTRE: Daar had U aan moeten denken voor u d'r in ging.

OCTAVE: Ah! Jij maakt iemand gek met je wijze lessen achteraf.

SILVESTRE: U maakt iemand gek met uw dwaze daden van te voren.

TWEEDE TONEEL.

(Octave, Scapin, Silvestre)

SCAPIN: Maar seigneur Octave? Wat hebt U? Wat is er gebeurd?
U ziet eruit alsof er iets aan de hand is.

OCTAVE: Ah! Mijn goeie Scapin, ik ben verloren. Mijn einde
is nabij. Ik ben de ongelukkigste mens ter wereld.

SCAPIN: Hoezo?

OCTAVE: Weet je dan niet, wat er gebeurd is?

SCAPIN: Nee.

OCTAVE: Mijn vader is teruggekomen met mijnheer Géronte. Ze
willen dat ik trouw.

SCAPIN: En wat is daar zo erg aan?

OCTAVE: Aah! Weet jij niet wat daar erg aan is?

SCAPIN: Nee. Maar het hangt alleen van u af of ik het wel te
weten kom. Ik ben in de wieg gelegd om te troosten,
om de tragiek van jeugdige levens te begrijpen.

OCTAVE: Ah Scapin, als jij eens iets wist, als jij een list
zou weten te bedenken om mij hieruit te halen, dan
zou ik je mijn leven lang dankbaar zijn.

SCAPIN: Om u de waarheid te zeggen, er zijn maar weinig
dingen die me niet lukken, als ik me ermee bemoei.
Het is ongetwijfeld een feit, dat de hemel mij
begiftigd heeft met een klein drupje genie, dat mijn
geest in staat stelt van die alleraardigste
dingetjes te bedenken, van die wonderbaarlijke
verwickelingen, waaraan de platvloerse en onwetende
mens de naam schelmenstreken heeft gegeven. Er in
alle bescheidenheid mag ik zeggen, dat de wereld
zelden iemand aanschouwd zal hebben, die handiger
was in het spinnen en weven van intriges, of die een
groter naam heeft verworven in dit nobele métier,
dan ik. Maar geloof me als ik zeg, dat men

tegenwoordig de waarde ervan niet meer inziet; en dat ik mij helaas met deze zaken niet meer inlaat, sedert ik er minder prettige ervaringen mee heb opgedaan.

OCTAVE: Wat voor ervaringen, Scapin?

SCAPIN: Een affaire, waardoor ik onenigheid kreeg met de justitie.

OCTAVE: Ee justitie?

SCAPIN: Ja, wij hadden een klein verschil van mening.

SILVESTER: Jij met de justitie?

SCAPIN: Ja, ze waren erg onaardig tegen mij; en ik heb me zo geërgerd over de ondankbaarheid van de mensen, dat ik besloot mijn handen van ze af te trekken. Maar dan ook helemaal! Laat u niet weerhouden mij te vertellen wat u is overkomen

OCTAVE: Je weet, Scapin, dat mijn vader en mijnheer Géronte zich twee maanden geleden hebben ingescheept voor een zakenreis.

SCAPIN: Dat weet ik ja.

OCTAVE: En dat ze Léandre en mij hier achterlieten, mij onder de zorg van Silvester en Léandre onder jouw zorg.

SCAPIN: Een taak, waarvan ik mij voortreffelijk heb gekweten.

OCTAVE: Kort daarop ontmoette Léandre een zigeunerinnetje, waar hij verliefd op werd.

SCAPIN: Dat weet ik ook,

OCTAVE: En omdat wij grote vrienden zijn, vertelde hij mij dadelijk van zijn liefde, en stelde mij aan haar voor. Het was een mooi meisje, zeker, maar niet zo mooi als hij mij wou doen geloven. De hele dag praatte hij over niets anders dan over haar, over haar buitengewone schoonheid, haar bijzondere bevalligheid, de uitzonderlijk charmante wijze, waarop zij een gesprek kon voeren, waarover hij mij

tot in de fijnste details inlichtte. Ik moest en ik zou haar het meest begaafde meisje ter wereld vinden. Hij werd zelfs kwaad, als ik niet de fijnheid aanvoelde van de dingen die hij me vertelde, en verweet me voortdurend, dat ik geen begrip zou hebben voor het vuur van de liefde.

SCAPIN: Waar u naar toe wilt is mij nog niet duidelijk.

OCTAVE: Op een dag, toen ik met hem meeging naar de mensen, aan wier zorgen het voorwerp van zijn liefde was toevertrouwd, hoorden wij in een huis in een straatje daar vlak achter, iemand luid huilen en snikken.
Wij vragen wat daar aan de hand is, wat het kan zijn. Een vrouw vertelt ons in tranen, dat daar vreemdelingen woonden, in de meest beklagenswaardige omstandigheden, en dat je van steen moest zijn, als het je niet aangreep

SCAPIN: Ik zie nog niet waar u heen wilt.

OCTAVE: De nieuwsgierigheid deed mij bij Léandre aandringen om samen te gaan kijken. We kwamen een kamer binnen, waar we een oude vrouw aantroffen, die op sterven lag. Aan de ene kant naast haar stond een gediensstige, die luid weeklaagde, aan de andere kant een meisje haar ogen vol tranen, zo ontroerend en zo mooi als je nog nooit gezien hebt.

SCAPIN: Ah! Ah!

OCTAVE: Ieder ander zou er - in de staat waarin zij zich bevond - afschuwelijk hebben uitgezien, want ze had geen andere kleren aan, dan een vies oud rokje en een bombazijnen lijfje; Op haar hoofd droeg ze een geel kapje, dat naar boven was omgeslagen, zodat haar haar wanordelijk over haar schouders naar beneden viel. En toch, precies zoals ze was, was ze een en al bekoorlijkheid en betovering.

SCAPIN: Ik voel waar u heen gaat.

OCTAVE: Als jij haar had gezien, Scapin, zoals ik haar zag, zou je haar ook aanbiddelijk hebben gevonden.

SCAPIN: Oh! Daar twijfel ik niet aan, zonder haar gezien te hebben voel ik, dat ze een en al bekoorlijkheid was.

OCTAVE: Haar tranen waren geen gewone tranen, die een gezicht er lelijk uit doen zien; Terwijl ze huilde was ze bevallig en haar verdriet was het mooiste verdriet van de wereld.

SCAPIN: Ik zie het voor me.

OCTAVE: Zij moest ieder wel in tranen doen wegsmelten, die zag hoe ze neerknielde naast het lichaam van de stervende vrouw, die ze haar moeder noemde. En er was niemand die niet tot in zijn ziel geroerd was door het zien van zoveel puurheid, zoveel natuurlijkheid.

SCAPIN: Inderdaad, het is aandoenlijk. Ik begrijp dat u verliefd werd op zoveel pure natuurlijkheid.

OCTAVE: Ah, Scapin! Een barbaar zou verliefd geworden zijn.

SCAPIN: Maar natuurlijk! Doe d'r is wat tegen!

OCTAVE: (Na enkele woorden, waarmee ik trachtte het verdriet van dit liefvallige wezentje wat te verzachten, vertrokken we weer. En toen ik Léandre vroeg, wat hij van het meisje dacht, antwoordt hij ijskoud, dat hij haar wel aardig vond! Ik voelde me beledigd door de koele manier waarmee hij mij over haar sprak, maar liet hem niet merken, wat voor uitwerking haar schoonheid op mijn ziel had gehad.

SILVESTER: (tegen Octave) Als u dit verhaal niet inkort, zijn we hier morgen nog. Laat mij het in twee woorden afmaken, (tegen Scapin) Vanaf dat ogenblik vat zijn hart vlam en kan hij niet meer leven zonder zijn liefje te mogen troosten. De gediensstige, die door het overlijden van de moeder voogdes was geworden, verzet zich tegen zijn drukke bezoeken. Mijnheer wordt wanhopig, dringt aan, smeekt, bezweert: geen resultaat, Men vertelt hem, dat het meisje, hoewel

zonder geld en zonder familie van goede huize is en dat hij niet zomaar elke dag daar kan komen, tenzij hij haar trouwt. De moeilijkheden zijn liefde in de weg gelegd, wakkeren zijn liefde alleen maar aan. Hij denkt na, peinst overweegt, beredeneert en beslist: drie dagen geleden zijn ze getrouwd.

SCAPIN: Het is mij duidelijk.

SILVESTER: Voeg daarbij, dat zijn vader, die hij pas over twee maanden terugverwachtte, nu plotseling is weergekeerd. Dat zijn oom lucht gekregen heeft van dit huwelijk en dat men hem een ander huwelijk wil laten sluiten met de dochter van mijnheer Géronte uit diens tweede huwelijk in Tarente.

OCTAVE: Daar komt nog bij, dat het lieve meisje gebrek lijdt en dat ik niet weet, hoe ik haar moet helpen.

SCAPIN: Is dat alles! Ziedaar twee die zich druk maken om niets! Het is nogal iets om je druk over te maken! Schaam je je niet, ja jij, om zoveel leven te maken om zo'n armzalig geval? Voor de donder, moet je hem zien, zo groot als hij is, en een kop te klein om er ook maar een pieperig ideetje in te laten geboren worden; en stakkerig verzinseltje om de zaken weer recht te zetten. OH! Geen vonkje, om de brand in je fantasie te steken! Ik had er wat voor gegeven, als ik vroeger zo'n kans had gehad om een stelletje oude heren om de tuin te leiden. Waarachtig, ik zou ze allebei zo verrukkelijk te pakken hebben genomen! Ik was nog niet groter dan zo, of iedereen kende me al om de grote variatie die ik bracht in de manier waarop ik de mensen een loer wist te draaien.

SILVESTER: Ik geef toe, dat de hemel mij niet met jouw talenten begenadigd heeft en dat ik evenmin jouw vermogen bezit onenigheid met de justitie te krijgen.

OCTAVE: Daar komt mijn lieve Hyacinthe.

DERDE TONEEL

(Hyacinthe, Octave, Scapin, Silveste)

HYACINTHE: Oh! Octave. Is het waar wat Silvestre me heeft verteld? Dat je vader terug is en dat hij je wil, laten trouwen?

OCTAVE: Ja, lieve Hyacinthe, ik ben er totaal van overstuur. Maar wat zie ik? je huilt! Waarom die tranen? Je twijfelt toch niet aan mijn trouw? Ben je niet overtuigd van de liefde die ik je toedraag?

HYACINTHE: Ja Octave, ik ben zeker van je liefde. Maar zal ik altijd zeker van je liefde kunnen blijven?

OCTAVE: Oh! Is het mogelijk jou lief te hebben, zonder je lief te hebben voor altijd?

HYACINTHE: Ik heb wel eens horen zeggen, dat liefde van mannen minder standvastig is, dan liefde van vrouwen, en dat het vuur van hun liefde even snel uitdooft als het is opgelaaide.

OCTAVE: Oh, mijn lieve Hyacinthe, dan is mijn hart niet als dat van andere mannen, want ik voel hier, dat ik je zal lief hebben, tot aan mijn dood.

HYACINTHE: Ik wil geloven, dat het waar is, wat je zegt, en ik twijfel niet aan de oprechtheid van je gevoelens. Maar ik ben bang voor een macht, die jouw tedere gevoelens voor mij geweld aan zou kunnen doen. Je bent afhankelijk van een vader, die je met een ander meisje wil laten trouwen. En ik weet zeker, dat ik zal sterven, als dit ongeluk mij zou treffen.

OCTAVE: Nee, lieve Hyacinthe, geen vader is in staat mij mijn gelofte aan jou te doen verbreken; ik zou nog eerder weggaan uit dit land, vandaag nog als het moest, dan weg gaan van jou. En nu al, zonder haar ooit te hebben gezien, heb ik een verschrikkelijke afkeer van het meisje, waarvoor men mij bestemd heeft. Ik ben niet wreed, maar ik wenste, dat de zee haar voor eeuwig verzwolg. Huil dus niet, lieve

Hyacinthe, alsjeblieft. Je tranen doen mij nog sterven. Ik kan ze niet zien zonder een bloedend hart.

HYACINTHE: Als jij het wilt, zal ik mijn tranen drogen en zal ik gelaten afwachten, wat de hemel met mij voorheeft.

OCTAVE: De hemel heeft het goede met ons voor.

HYACINTHE: Hij zal niet tegen mij zijn, als jij me trouw blijft.

OCTAVE: Dat beloof ik je.

HYACINTHE: Dan ben ik gelukkig.

SCAPIN: (terzijde) Zo gek is ze niet. Wat mij betreft mag ze d'r wezen.

OCTAVE: (op Scapin) Daar staat de man, die, als hij zou willen, ons onschatbare diensten zou kunnen bewijzen.

SCAPIN: Ik heb een dure eed gezworen mij niet meer met wereldse zaken in te laten, maar als u beiden heel sterk aandringt, misschien.....

OCTAVE: Ah! Als het er alleen maar om gaat sterk aan te dringen, dan smee ik je met heel mijn hart, het roer van ons "bootje over te willen nemen.

SCAPIN: (tegen Hyacinthe) En u? U heeft mij niets te vragen?

HYACINTHE: Ik smee u, samen met hem, bij al wat u dierbaar is op deze wereld, uw gaven in dienst van onze liefde te willen stellen.

SCAPIN: Men moet voor reden vatbaar zijn, edelmoedigheid kunnen betonen. Goed, mijn diensten staan tot uw beschikking.

OCTAVE: Weet dat.....

SCAPIN: (tegen Hyacinthe) Gaat u naar huis en maak u geen zorgen.

VIERDE TONEEL

(Octave, Scapin, Silvester)

SCAPIN: En u zit wat minder in angst voor de ontmoeting met uw vader.

OCTAVE: Ik geef toe, dat die ontmoeting als een steen op mijn hart ligt, van nature bezit ik een verlegenheid, die ik niet makkelijk kan overwinnen.

SCAPIN Van het eerste ogenblik geen angst tonen, zodat hij geen voet aan de grond krijgt en u niet als een kind behandelt. Hup! Probeer althans de houding aan te nemen van iemand die dapper is. En wat hij ook zeggen mag, antwoord resoluut.

OCTAVE: Ik zal mijn best doen.

SCAPIN: Ah! Laten we trachten u er vast aan te wennen. We zullen uw rol repeteren en zien wat u er van maakt. Toe maar, een vastberaden houding, hoofd omhoog, recht uit de ogen kijken.

OCTAVE: Zo?

SCAPIN: Een beetje meer.

OCTAVE: Zo beter?

SCAPIN: Mooi. Denkt u nu in, dat ik uw vader ben, die terugkomt en antwoordt mij flink, alsof u uw vader antwoord gaf. Wat! Galgenbrok, nietsnut, schandvlek, onwaardige zoon van een vader als, hoe durf je onder mijn ogen te komen, na wat jij gedaan hebt? Na de lage streek, die je hebt uitgehaald tijdens mijn afwezigheid. Zijn dat de vruchten van de opvoeding, die je hebt mogen genieten? De vruchten van mijn zorgen, de eerbied die je mij betonen moet, de eerbied die je mij verschuldigd bent?(vooruit nou) Je bezit de onbeschaamdheid, zeldzaamheid van een schelm, je in een huwelijk te storten zonder de toestemming van je vader. In het geheim te trouwen! Antwoord mij, bedrieger! Antwoord mij! Laat me jouw schone argumenten maar eens horen...Oh, voor de duivel, u zegt niets, u staat met stomheid geslagen!

OCTAVE: Dat komt omdat het net lijkt, alsof ik mijn vader hoor praten.

SCAPIN: Aah! Natuurlijk. En juist daarom moet u er niet zo onnozel bijstaan.

OCTAVE: Ik zal flink zijn en hem goed van repliek dienen.

SCAPIN: U belooft het?

OCTAVE: Ik beloof het.

SILVESTER: Daar komt uw vader aan.

OCTAVE: O hemel! Ik ben verloren!

VIJFDE TONEEL

(Scapin, Silvestre)

SCAPIN: Hela Octave! Blijft u hier, Octave! En weg is hij.
Welk een armzalig stuk mens! Dan zullen wij de oude
heer moeten opwachten.

SILVESTRE: Moet ik ook iets zeggen?

SCAPIN: Jij zegt niets. Laat mij maar begaan.

ZESDE TONEEL

(Argante, Scapin, Silvestre)

ARGANTE: (denkt alleen te zijn) Heeft ooit iemand iets dergelijks vernomen?

SCAPIN: (tegen Silvestre.) Hij weet er al van af. En het zit hem zo dwars, dat hij helemaal in zijn eentje er hardop over praat.

ARGANTE: Een dergelijke onbeschaamdheid.

SCAPIN: Laten wij voor de aardigheid eens luisteren.

ARGANTE: Ik zou wel eens willen weten wat ze over dat fraaie huwelijk te zeggen hebben.

SCAPIN: Daar hebben wij al over nagedacht.

ARGANTE: Zouden ze trachten de zaak te ontkennen?

SCAPIN: Nee, daar denken wij niet over.

ARGANTE: Of zouden ze er een draai aan weten te geven?

SCAPIN: Dat zou wel eens kunnen.

ARGANTE: Hadden ze gedacht, mij met een fabeltje om de tuin te kunnen leiden?

SCAPIN: Misschien wel.

ARGANTE: Geen uitvlucht zal hen helpen.

SCAPIN: Dat moet nog blijken.

ARGANTE: Mij maken ze niets wijs.

SCAPIN: De hemel sta hem bij.

ARGANTE: Ik zal die lummel van een zoon weten te vinden.

SCAPIN: Wij zijn op alles voorbereid.

ARGANTE: En wat die schavuit van een Silvestre betreft, die zal ik radbraken.

SILVESTRE: Het zou me verbaasd hebben, als hij me had vergeten.

ARGANTE: Ah! Ah! Daar ben je dus, pracht van een opvoeder!
Fraaie onderwijzer van de jeugd!

SCAPIN: Ik ben verrukt u terug te zien.

ARGANTE: Bonjour Scapin.(tegen Silvestre) Je hebt mijn
orders wel schitterend uitgevoerd! En mijn zoon
heeft zich waarlijk voorbeeldig gedragen gedurende
mijn afwezigheid.

SCAPIN: U maakt het goed, naar ik zie.

ARGANTE: Heel goed.(tegen Silvestre) En jij hebt niets te
zeggen, schelm, niets te zeggen!

SCAPIN: Uw reis is goed verlopen?

ARGANTE: Mijn hemel! Uitmuntend! Geef me de tijd een
uitbrander te geven.

SCAPIN: Wilt u een uitbrander geven?

ARGANTE: Ja, ik wil een uitbrander geven.

SCAPIN: Aan wie, mijnbeer?

ARGANTE: Die spitsboef daar!

SCAPIN: Waarom?

ARGANTE: Heb je niet gehoord wat er tijdens mijn afwezigheid
gebeurd is?

SCAPIN: Ik heb inderdaad een paar kleinigheidjes horen
mompelen.

ARGANTE: Een paar kleinigheidjes. Een dergelijke
onbeschaamdheid?

SCAPIN: U hebt niet geheel ongelijk.

ARGANTE: Een daad van zulk een omvang.

SCAPIN: Dat is waar!

ARGANTE: Een zoon trouwt zonder toestemming van zijn vader!

SCAPIN: Ja, daar is iets op te zeggen. Toch ben ik van
mening, dat u zich niet moet opwinden.

ARGANTE: Die mening ben ik niet toegedaan. En ik zal mij opwinden, net zoals ik verkies. Wat! Jij vindt, dat ik niet alle redenen heb om woedend te zijn?

SCAPIN: Zeker. Ik ben het aanvankelijk ook geweest, toen ik ervan hoorde. En uit puur medegevoel voor U ben ik boos geweest op Uw zoon. Vraag hem maar eens, hoe ik hem er van langs heb gegeven. Hoe ik hem heb onderhouden over het weinige respect, dat hij zijn vader betoonde, in wiens schaduw hij niet waard is te staan. Zelfs U had hem niet beter onder handen kunnen nemen, dan ik heb gedaan. Maar ja! Tenslotte heb ik een betere kijk op de zaken gekregen en heb ik ingezien, dat, in de grond van de zaak hij niet zo ongelijk heeft, als men zou kunnen vermoeden.

ARGANTE: Wat vertel je me daar? Hij heeft geen ongelijk, wanneer hij hals over kop een huwelijk aangaat met een of ander juffertje?

SCAPIN: Wat wilt U ? Het was zijn lot.

ARGANTE: Ah! Ah! Hat is een schitterende uitvlucht. Men begaat dus maar alle denkbeeldige misdaden, bedriegen, stelen, moorden en men heeft ter verontschuldiging maar te zeggen, dat het zijn lot was.

SCAPIN: Mijn hemel, U vat mijn woorden te wijsgerig op. Ik wil maar zeggen, dat hij er op noodlottige wijze is ingevlogen.

ARGANTE: Dan had hij er niet in moeten vliegen.

SCAPIN: Wilt U dan dat hij even wijs is als U? Jongelui zijn jong en bezitten nog niet het inzicht om alleen maar verstandige dingen te doen. Kijk maar eens naar Léandre, die ondanks al mijn lessen, ondanks al mijn vermaningen nog keel wat erger dingen gedaan heeft dan Uw zoon. Ik zou wel eens willen weten, of U zelf nooit jong bent geweest. En of U zelf in Uw jeugd, geen kleine avontuurtjes hebt gehad. Ik heb wel eens horen zeggen, dat U

vroeger een vrolijke Frans was. Dat u de dames van uw tijd wel het hof wist te maken en dat u er niet voor terugdeinsde de kat in het donker te knijpen.

ARGANTE: Dat is waar, ik zal het niet ontkennen. Maar het bleef bij een spelletje en ik ben nooit zo over de schreef gegaan als hij.

SCAPIN: Wat had hij dan moeten doen? Hij ziet een meisje, dat verliefd op hem wordt. (Want dat heeft hij van U: dat alle meisjes verliefd op hem worden) Hij vindt haar charmant. Hij zoekt haar eens op, fluistert haar zoete woordjes in haar oor en slaakt gepassioneerde zuchten. Hij geeft zich gewonnen en hij zegt niet nee. Daar worden ze door haar ouders betrapt, die hem- hij is machteloos - dwingen haar te trouwen.

SILVESTRE: (Terzijde) Zo'n handige bliksem!

SCAPIN: Vindt U, dat hij zich had moeten laten vermoorden? Je kunt beter getrouwd zijn dan dood

ARGANTE: Men heeft mij niet verteld, dat de vork zo in de steel zat.

SCAPIN: (Wijzend op Silvestre) Vraagt U 't hem. Hij zal het niet tegenspreken.

ARGANTE: (Tegen Silvestre) Is hij onder dwang getrouwd?

SILVESTRE: Ja meneer.

ARGANTE: Dan had hij direct naar een notaris moeten gaan, om protest aan te tekenen tegen geweldpleging.

SCAPIN: Dat heeft hij juist niet willen doen.

ARGANTE: Dan was het eenvoudiger voor mij geweest dit huwelijk te verbreken.

SCAPIN: Huwelijk te verbreken?

ARGANTE: Ja.

SCAPIN: U verbreekt niets.

ARGANTE: Verbreek ik niets?

SCAPIN: Nee.

ARGANTE: Wat? Zou ik als vader mijn rechten niet laten gelden, nu mijn zoon geweld is aangedaan?

SCAPIN: Daar zal hij het niet mee eens zijn.

ARGANTE: Zou hij het daar niet mee eens zijn?

SCAPIN: Nee.

ARGANTE: Mijn zoon?

SCAPIN: Uw zoon. Wilt U, dat hij toe zou geven, dat hij in staat is geweest "bang te zijn en dat hij onder dwang iets zou hebben gedaan? Hij past er wel voor zoiets te bekennen. Hij zou zichzelf onrecht doen, en zich een vader als U niet waardig tonen.

ARGANTE: Daar geef ik wat om.

SCAPIN: Voor zijn eer en de uwe, moet hij zich tegenover de buitenwereld ophouden en zeggen, dat hij haar uit vrije wil heeft getrouwd.

ARGANTE: Ik wil dat hij voor zijn eer en voor de mijne het tegendeel beweert.

SCAPIN: Ah! Dat doet hij nooit.

ARGANTE: Als hij het niet doet onderf ik hem.

SCAPIN: U?

ARGANTE: Ik.

SCAPIN: Goed.

ARGANTE: Wat goed?

SCAPIN: U onderft hem helemaal niet.

ARGANTE: Onderf ik hem helemaal niet?

SCAPIN: Nee.

ARGANTE: Nee.

SCAPIN: Nee.

ARGANTE: Ha ha! Dat is grappig. Ik zal mijn zoon niet onterven!

SCAPIN: Nee, zeg ik U.

ARGANTE: En wie zou mij dat beletten?

SCAPIN: Uzelf.

ARGANTE: Ik?

SCAPIN: Ja. U zult dit niet over Uw hart kunnen verkrijgen.

ARGANTE: Dat zal je tegenvallen.

SCAPIN: U maakt een grapje.

ARGANTE: Ik maak geen grapje..

SCAPIN: De vaderliefde zal een woordje mee gaan spreken.

ARGANTE: Geen enkel woordje.

SCAPIN: Ja ja.

ARGANTE: En toch gebeurt het zoals ik het wil.

SCAPIN: Praatjes voor de vaak.

ARGANTE: Niks praatjes voor de vaak.

SCAPIN: Mijn hemel, ik ken U toch. U bent zo goedig van nature.

ARGANTE: Ik ben helemaal niet goedig. Ik kan heel boosaardig zijn, als ik wil. Ik zeg geen woord meer. Het windt me teveel op.(Tegen Silvestre) En jij galgenbrok, ga die schurk van een zoon van me halen, terwijl ik Seigneur Géronte opzoek om hem te vertellen van het onheil dat mij getroffen heeft.

SCAPIN: Mijnheer, mocht ik u ergens mee van dienst kunnen zijn, U hebt maar te bevelen.

ARGANTE: Ik dank U.(terzijde) Ah! Dat hij ook mijn enige zoon moest zijn! En dat de dochter, die ik op dit uur tot enige erfgename had kunnen maken, mij door de hemel moest worden ontnomen'

ZEVENDE TONEEL

(SCAPIN, SILVESTRE)

SILVESTRE: Ik moet bekennen, dat je een groot man bent en de zaak gaat de goeie kant op. Maar vergeet niet dat we geld nodig hebben om in leven te blijven en van alle kanten zitten ze ons op de hielen.

SCAPIN: Laat mij maar begaan. De idee is al geboren. Ik zoek alleen nog iemand, die te vertrouwen is en die bereid zou zijn een rol te spelen om mijn idee te verwezenlijken. Wacht eens even. Sta eens wat rechter. Trek je muts eens wat dieper over je oren, loop eens als een gevangenisboef. Hou je handen in je zij, Kijk wat gemener uit je ogen en loop wat meer als een man die het voor het zeggen heeft. Ja, goed zo. Kom mee. Ik heb een idee om je gezicht en je stem onherkenbaar te maken.

SILVESTRE: Een ding, Scapin, ik wil geen onenigheid krijgen met de justitie.

SCAPIN: Kom nu, we zullen alle gevaren broederlijk delen. En drie jaar meer of minder maakt toch niets uit voor mensen, die het hart op de juiste plaats dragen.